

تاوانبار بـدنگـگان؛ کا تـک شاہـگان دـبـد چـکی توندوتیژی. سارا نازاد محمد

لـ سـردـمی کلاسیکدا، تاوان دیاردی کی فیزیکی و
ووبـوونـوی کی جـستی بوو، کـ تـیدا تاوانبار بـ سـپاندنی
دـسـاتی خـی پـویستی بـ نامادی ماددی و هـزی بازوو هـبوو.
بـام لـ گواستندوی بـرو سـردمی مـدـرنیت و باـدـستی فـزای
دیجیتالی، سروشتی توندوتیژی گـانکاری کی یـشـیی بـسـردا
ها توو؛ مـفی لادـر چتر پـویستی بـ ماسک و چـکی ماددی نیی،
بـکو لـ پشت ووناکی شاہـگانـو، جـرکی نو لـ مـترسی مـدـرن
بـرم دـهـنت کـ دـکـرت پـی بوتـرت “تاوانی بـدنگ”.

شاہـ بچووکـانی بـردـستمان، لـ نامراز کی پـیوـندیـو کـ بـیار
بوو جیہان لـک نزیک بکـنـو، گـاون بـ چـکی کوشند و ترسناک
کا تـک دـکـونـ دـست کـسانی لادـر. ئـم تـکنـلـژیـا لـ یـک کاتدا
دوو ئـرکی دژبـیـک و لـکـدابـاو دـبـنت؛ لـ لایـکـو دـبـنت
فـغانـکی گریمانـی بـ شاردنـوی ناسنام و وخساری استـقینـی
تاوانبار، لـ لایـکی تـرشـو دـبـنت سـکـیـک بـ ناـاستـکردنی
توندوتیژی دـروونی. ئـم گـانـانـوای کردوو کـ تاوانبار بـ
بـدنگی و بـ بـینی نازاری استـقینـی قوربانیدک، قورسترین
زیانی دـروونی، کـمـایـتی و مـری بـ زیانی ئـوانـی تر
بگـیـنت.

لـ ناو جـرگی ئـم گـانکاری تـکنـلـژیـا، دیاردی
هـشـکردن و شـواندنی ناسنامی نافرـان وک یـکـک لـ
فـزـونـترین جـرکانی توندوتیژی نو سـریـهـداو. تاوانبار بـ
هـزی بـرنامـ پـشـکـوتووکانی ژیری دـستـکرد، تـیا لـ گـی
وـنـی کی ناسایی دـمـچاـو، فـرمـکی ساختـی ووت یان قیدیی و
بـرم دـهـنت کـ جیاکردنـوی لـ استی ئـستـم. نامانجی
سـرکی ئـم کردو و یـ ناوزـاندن و تـکشـاندنی پـگـی دـروونی و
کـمـایـتی نافرـت لـ ناو فـزای خـزان و کاردا. تاوانبارانی
ئـم سـردـم بـ چاکـی لـ دـرووناسیی کـمـگـ و پـکـهاتـ
کـلتووریـگان تـدگـن؛ ئـوان دـزانن کـ چـمکی “شـرـف” و “پـگـی
کـمـایـتی” چـند هـستیارن، بـی ئـم بـرم ساختان وک
بارمتـیـک بـ دـستـکـوتی دارایی، شکاندنی کـامـت و سـپاندنی

ھڙموونی خڙان بڙکارڊھڙنن.

مڙترسی ڳاستڙقینڙی ئڙم دیارڊڙی تڙنیا لڙ خودی کردڙوڙی تاوانبارڙکڙدا کورت نا بڙتڙوڙ، بڙڙکو لڙ کارڊانڙوڙی پاشکڙوتووانڙی کڙمڙگڙشدا ڳنگڙداتڙوڙ. کاتڙک کڙمڙگڙ لڙ جیاتی سزادانی ھڙشبڙرڙکڙ و گرتنڙبڙری ڳکاری یاسایی، پڙنجڙی لڙمڙ ئاڳاستڙی قوربانییڙکڙ دڙکات، بڙ ناڳایی (یان ئاڳادارانڙ) دڙبڙتڙ ھاوکاری سڙرڙکیی تاوانبارڙکڙ. ئڙم جڙرڙ لڙ ڳفتار و مامڳڳ بڙرانبڙر قوربانی، دڙبڙتڙ ھڙی ئڙوڙی کڙ زڙرڙک لڙ ئافرڙتان پڙنا ببڙنڙ بڙر بڙدڙنگییڙکی بکوژ؛ بڙدڙنگییڙک کڙ نڙک ھڙر کڙشڙکڙ چارڙسڙر ناکات، بڙڙکو دڙبڙتڙ گونجاوترین ژینگڙ بڙ گڙشڙکردن و بڙردڙوامیی تاوانڙکڙ.

بڙ ڳووبڙوونڙوڙی ئڙم توندوتیژیڙ سیستماتیکڙ، پڙویستڙ یڙکڙم چڙک کڙ ”ترس و گڙشڙگیریڙ“ لڙ دڙستی تاوانبارڙکڙ دابماڙرت، چونکڙ ھڙزی تاوانباری پشت شاشڙ تڙنیا لڙ بڙدڙنگیی قوربانییڙکڙوڙ سڙرچاوڙ دڙگرت. کاتڙک متمانڙی خڙزانی و ھڙشیاریی تڙکنڙلڙژی دڙبنڙ پاڳپشت و قوربانی دڙنیا دڙبڙتڙوڙ کڙ خڙزانڙکڙی لڙ سروشتی تڙڳڳ و پڙشکڙوتنی تڙکنڙلڙژیا تڙدڙگڙن، قڳڳغانی ساختڙی تاوانبارڙکڙ دادڳڳرت. لڙرڙوڙ، ڳڳی دامڙزراوڙ فڙرمییڙکانی وڙک ”بڙڳڳوڙبڙرایڙتیییڙکانی بڙڳڳنگاربوونڙوڙی توندوتیژی دڙی ئافرڙتان و خڙزان“ دڙتڙ پڙشڙوڙ؛ ئڙم دامڙزراوانڙ پڙویستڙ بڙ پڙیڳڳکردنی ”نھڙنیپارڙزی ڳڳھا“ و دابینکردنی ژینگڙیڙکی ئارام بڙ سکاڳا، متمانڙی قوربانییڙکان بڙدڙستبھڙنڙوڙ و یاسا وڙک ڳووناکییڙ بڙسڙر تاریکیی ئڙم تاوانڙدا بڙاو بکڙنڙوڙ.

پاراستنی فڙزای دیجیتاڙی چتر دابڙاو نییڙ لڙ پاراستنی ئاسایشی کڙمڳڳایڙتی، بڙڙکو بڙشڙکی بنڳڳتییڙ لڙی. گڳڳینی ڳوانگڙی کڙلتووری بڙرامبڙر بڙ قوربانیاڙی تاوانی ئڙلیکتڳڳنی، ھڙشیارکردنڙوڙی خڙزان و توندکردنی یاساڙانی سزادانی دیجیتاڙی، تاکڙ ڳڳڳن بڙ گڳڳینی شاشڙکان لڙ ئامرازی توندوتیژیڙوڙ بڙ ھڙکاری پڙشکڙوتن. مرڙیبوونی ئڙم لڙ جیھانی ھاوچڙرخدا لڙوڙدا کورت دڙبڙتڙوڙ کڙ نڙھڳڳین ھیچ مرڙفڙک لڙ پشت شاشڙکانڙوڙ ببڙتڙ نڙچیر و ڳڳا نڙدڙین بڙدڙنگی ببڙتڙ چڙترڙک بڙ پاراستنی کڙسڙ زام و بڙ ویژدانڙکان.

سارا ئازاد محمد

ماسٽر لڙ کڙمڳڳناسی تاوان